

Szakmai beszámoló

Oszmán-török fémművesség a Balkánon és a hódolt Magyarországon

Nemzetközi konferencia aktakötetének előkészítése

NKA Közgyűteményi Kollégiuma

V. Altéma: Szakmai, módszertani kiadványok előkészítésére

Altéma kódszáma: 3512

A Magyar Nemzeti Múzeum 2012. február 23-24-én *'Oszmán-török fémművesség a Balkánon és a hódolt Magyarországon'* (*Ottoman-Turkish Metalwork in the Balkans and in Hungary*) címmel nagysikerű nemzetközi konferenciát rendezett. A Múzeum vezetésének, és a konferencia szervezőinek szándéka szerint szeretnénk az elhangzott előadásoknak a viták során kikristályosodott formáját kötetben megjelentetni, hiszen csak így válhatnak eredményeink széles körben ismertté és hasznosíthatóvá.

Az NKA Közgyűteményi Kollégiumához benyújtott pályázat célja - a konferencia kötet kiadásra való előkészítésének egyik első lépéseként - három tanulmány angol nyelvre fordítása, illetve az ezekhez kapcsolódó fotók elkészítése volt.

A pályázat keretében lefordított mindhárom tanulmány a magyarországi oszmán eredetű tárgyi leletanyaggal, ezen belül kettő (Gerelyes Ibolya és Sudár Balázs cikkei) kifejezetten a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményeivel foglalkozik. A harmadik tanulmány (Kovács Gyöngyi cikke) országos áttekintést ad a régészeti leletként előkerült oszmán-török rézedények egy különleges csoportjáról. A kötet további tanulmányai a hajdani Oszmán Birodalom balkáni provinciáinak oszmán eredetű tárgyait, illetve a helyi és az oszmán művészet kölcsönhatásait vizsgálják. Ennek fényében kiemelkedően fontos, hogy a magyar gyűjtemények oszmán-török tárgyait a görögországi, szerbiai, boszniai, macedóniai, és bolgár anyaggal összevetve, teljes kontextusában lássuk. Éppen a magyarországi anyag beható, és részletekbe menő elemzésével lehetett kimutatni, hogy a magyarországi török hódoltság az anyagi kultúra tekintetében miben egyezik, illetve mennyiben tér el az Oszmán Birodalom egyéb provinciáitól.

A pályázat célkitűzéseinek teljesítése során az alább nevesített tanulmányokat fordítottuk magyarról angolra, illetve elkészítettük illusztrációs anyagukat is. A teljes kötet, beleértve a most lefordítottatott három tanulmány is még szerkesztés alatt van. Így a leadott szövegek a szerkesztés során kis mértékben még módosulhatnak, illetve az illusztrációs anyag még bővíthet. T. Bíró Katalin lektor kérésének megfelelően az anyagvizsgálatok kiegészítéseként pótlólag be fogjuk kérni Varga-Kis Miklós rövid leírását a vizsgálat során követett módszerekről.

A pályázat megvalósítása egyértelműen csapatmunka volt, amely a szerzők, a lektorok, a fordító és a fotós kolléga maximális együttműködését, egyfajta szoros szakmai összefogást kívánt meg. A közös munka során kizárólag pozitív tapasztalatokat szereztünk, a különböző intézményekben (Magyar Nemzeti Múzeum, BTK Történettudományi Intézet, BTK Régészeti Intézet) dolgozó kollégák nagyon jól együtt tudtak működni, így a pályázati célkitűzést maximálisan meg tudtuk valósítani.

Gerelyes Ibolya

Oszmán fémtárgyak a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményében

Az eredet és a keltezés kérdései / Ottoman Metalwork at the Hungarian National Museum

Issues Regarding Origins and Dating

Appendix

Anyagvizsgálat: a Magyar Nemzeti Múzeum oszmán gyűjteményének ezüst tárgyai

Appendix

Silver Artefacts in the Hungarian National Museum's Ottoman Collection. An Analysis of the Metal Used

Kovács Gyöngyi

Oszmán-török tulajdonjegyes rézedények a magyarországi hódoltságból / Personalised

Copper Vessels from Ottoman Hungary

Sudár Balázs

Solymászdobok (Hawking drums) a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményéből / Two Hawking

Drums at the Hungarian National Museum

Budapest, 2013. július 23.

Gerelyes Ibolya
szerkesztő
Magyar Nemzeti Múzeum